

Editor:
Joan Ballester i Grau
Director:
Joaquim Mallafre i Gavaldà
Edició de textos:
Montserrat Planelles
Edita: Centre de Lectura de Reus
Major 15, 43201 REUS
El Centre de Lectura de Reus no
comparteix necessàriament les
opinions dels col·laboradors

CENTRE DE LECTURA
REUS 1859

Portada: Aureli Ruiz
Projecte gràfic,
producció i publicitat:
AZERØ (977) 343151
Vidre 14, 1r 43201 REUS
Imprimeix: GRATESA
Dipòsit Legal: T-2503-87
Tirada: 8.000 exemplars
Distribució gratuïta als socis del
Centre de Lectura i als lectors de
Reus Diari. Prohibida la venda

Sumari

Editorial

El Consell Directiu del Centre de Lectura de Reus va prendre l'acord, en la seva darrera reunió, d'organitzar un homenatge al mecenes Evarist Fàbregas i Pàmies. La idea, nascuda a l'escalf de l'avinentsa històrica del 50è aniversari de la seva mort, ens permet de recuperar una personalitat política del Reus contemporani i alhora una funció social: el mecenatge.

L'acte generós de la donació dels terrenys i de l'edifici del Centre de Lectura de Reus als seus socis, incorpora Evarist Fàbregas dins la llista dels grans mecenes de la cultura d'aquest país. Ens podríem preguntar si actualment encara són útils els mecenes com E. Fàbregas. En una societat, la de Catalunya avui, en què els poders públics prenen cada vegada més decisions i iniciatives en el terreny de la praxi cultural, podríem creure que el mecenatge entès com a patrocinador generós de les arts i de les lletres ja no és necessari.

Dos fets ens demostren tot el contrari. Analitzem-los. En primer lloc la constatació que els poders públics no sempre arriben a tots els racons del teixit cultural, o que quan ho fan ja és massa tard. A més del possible perill d'exigència de determinades contraprestacions polítiques: submissió al partit, silenciament de crítiques, alabances a l'equip dirigent, etc. En segon lloc, l'existència d'una xarxa d'institucions privades -bàsicament les caixes d'estalvis- que tenen l'obligació estatutària d'esmerçar diners en el món cultural. Això ha permès la creació d'una important infraestructura -teatre, sales d'exposicions, museus,- però aquestes entitats, donada la seva estructura quasi funcional, no són pas operatives en el seguiment del fet cultural i artístic divers i quotidià. Cal afegir que no totes les infraestructures són primades d'igual manera, i que en la actualitat tenen preferència, per exemple, les exposicions més que no pas les biblioteques. Seguint, per tant, en moltes ocasions, criteris semblants als dels poders públics: criteris

de "lluïment" en detriment d'infraestructura "strictu sensu".

En conseqüència, i després d'analitzar les dues vessants anteriorment exposades, opinem que continuem necessitant el mecenatge privat i particular: que financi des de l'edició d'un modest catàleg d'exposició d'un artista novell, fins a la construcció d'una nova sala de lectura o la restauració d'un teatre. Finançament àgil i ràpid, i a tots nivells.

Aquesta generositat, donada l'actual estructura social i política, ha d'anar acompanyada d'una llei estatal que la faci possible des del punt de vista fiscal. Que el mecenes pugui ésser contemplat des de l'òptica del poder com un col·laborador de les institucions públiques, i no com un potencial estafador de la hisenda estatal, tal com de vegades es contempla des de les cúpules del poder central.

Una llei de Fundacions que permeti, en una nació com Catalunya plena d'ateneus, de centres d'estudis, de grups de recerca cultural, que els diners dels contribuents es puguin aplicar al mecenatge cultural directe a les institucions del propi entorn. Una llei que permetés, per una altra banda, utilitzar amb destinació a aquests fins els diners provinents de l'objecció fiscal (despeses militars i/o religioses). En resum, fomentar des de la normativa legal el mecenatge privat com a complement important del finançament cultural públic i del semipúblic (caixes). Si aquesta llei fos possible, les declaracions de renda prendrien un caire més operatiu i plausible.

Efectivament, necessitem més que mai del mecenatge privat i som de l'opinió que aquesta constatació serà una idea que anirà arrelant durant els propers anys en els governs de l'Europa comunitària.

Com en altres aspectes, Evarist Fàbregas va ésser un predecessor.

Sumari

EDITORIAL.....	3
DE COL·LABORACIÓ.....	5
Pere Anguera. <i>Evarist Fabregas</i>	
RESSENYES DEL MES.....	6
Josep Sanahuja et al. <i>Els nens problema i/o els problemes del nen</i>	
CALENDARI.....	8/9
TAL COM RAJA.....	7/14
M. Carme Bigorra i Trill. <i>Una empresa de Reus al segle XVIII (2)</i>	
DE LA CASA.....	15

3